

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning

Lovforslaget er en opfølgning af en række forslag fra et af Statsministeriet nedsat udvalg vedrørende kompetencefordeling på miljøområdet i Grønland.

Udvalget blev nedsat efter ønske fra Grønlands Hjemmestyre. Baggrunden for udvalgets nedsættelse var, at der hos de danske og grønlandske myndigheder, der beskæftiger sig med miljøspørgsmål i Grønland, havde vist sig at være forskellig opfattelse af kompetencefordelingen i henhold til den gældende lovgivning, ligesom hjemmestyret ønskede kompetencefordelingen nærmere overvejet.

Udvalget fik til opgave at redegøre for den gældende kompetencefordeling på miljøområdet (landterritoriet, havet, luften, råstofområdet) og at stille eventuelle ændringsforslag til den gældende kompetencefordeling.

Udvalget var sammensat af repræsentanter for Statsministeriet, Miljøministeriet, Energiministeriet, Justitsministeriet og Grønlands Hjemmestyre.

Lovforslaget, som i det hele bygger på udvalgets anbefalinger, har som hovedsigte at overføre den regelfastsættende og administrative miljøkompetence vedr. havet ud til 3-sømilegrænsen til Grønlands Hjemmestyre. Samtidig foretages en række mere formelle, lovtekniske ændringer (ophævelser) i nogle miljølove for så vidt angår bemyndigelser vedrørende regulering af miljøforhold i Grønland.

Udvalgets overvejelser – i hovedtræk – og forslag vedr. kompetenceforhold og – fordeling på miljøområdet – gennemgås i det følgende.

Landterritoriet

Der var i udvalget enighed om, at der ikke er behov for ændringer i den nuværende kompetencefordeling på landterritoriet.

Fredningsområdet er med virkning fra 1. januar 1981 overtaget af hjemmestyret i henhold til hjemmestyrelovens § 4, hvorefter den lovgivende og administrative myndighed på fredningsområdet tilkommer hjemmestyret.

Ved lov nr. 850 af 21. december 1988 for Grønland om miljøforhold m.v. (bemyndigelsesloven) blev endvidere ansvaret for de miljøanliggender, der hidtil havde været varetaget af Statsministeriet, overført til hjemmestyret.

Dette gjaldt også en bemyndigelse til at udstede forskrifter til forebyggelse af forurening i henhold til følgende love: lov nr. 135 af 26. april 1971 om begrænsning af svovlindholdet i brændsel, lov nr. 178 af 24. maj 1972 om bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald samt lov nr. 293 af 9. juni 1971 om beholderne til øl og læskedrikke. Disse bemyndigelser er imidlertid ikke formelt ophævet.

På de områder, der er overtaget af hjemmestyret, foretages den interne gennemførelse i Grønland af internationale aftaler, som er indgået af rigsmyndighederne, af hjemmestyret.

Udvalget har herefter foreslået, at man af lovtekniske grunde i forbindelse med en ændring af bemyndigelsesloven vedrørende miljø for Grønlands vedkommende formelt ophæver ovennævnte tre love, ligesom udvalget finder det naturligt, at man samtidig ophæver anordningsklausulen for Grønland i lov om kemiske stoffer og produkter, jf. lovbekendtgørelse nr. 566 af 15. august 1989 om kemiske stoffer og produkter samt i lov nr. 356 af 6. juni 1991 om miljø og genteknologi.

Lovforslaget indeholder bestemmelser herom, idet dog ophævelsen af anordningsklausulen i loven om kemiske stoffer og produkter indgår i et forslag til ændring af denne lov, der fremsættes i indeværende Folketingssamling.

Havet

Bortset fra kompetencen vedrørende fredning og regulering af fiskeri- og fangst inden for det grønlandske fiskeriterritorium ligger lovgivningskompetencen for såvel de kystnære områder som havet hos rigsmyndighederne (Miljøministeriet).

På området gælder for Grønland lovbekendtgørelse nr. 134 af 28. marts 1978 om foranstaltninger mod forurening af havet med olie samt lov nr. 290 af 7. juni 1972 om foranstaltninger mod forurening af ha-